

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ҒЫЛЫМ ЖӘНЕ ЖОҒАРЫ БІЛІМ МИНИСТРЛІГІ

«Л.Н. ГУМИЛЕВ АТЫНДАҒЫ ЕУРАЗИЯ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ» КЕАҚ

**Студенттер мен жас ғалымдардың
«GYLYM JÁNE BILIM - 2023»
XVIII Халықаралық ғылыми конференциясының
БАЯНДАМАЛАР ЖИНАҒЫ**

**СБОРНИК МАТЕРИАЛОВ
XVIII Международной научной конференции
студентов и молодых ученых
«GYLYM JÁNE BILIM - 2023»**

**PROCEEDINGS
of the XVIII International Scientific Conference
for students and young scholars
«GYLYM JÁNE BILIM - 2023»**

**2023
Астана**

УДК 001+37
ББК 72+74
G99

**«GYLYM JÁNE BILIM – 2023» студенттер мен жас ғалымдардың
XVIII Халықаралық ғылыми конференциясы = XVIII
Международная научная конференция студентов и молодых
ученых «GYLYM JÁNE BILIM – 2023» = The XVIII International
Scientific Conference for students and young scholars «GYLYM JÁNE
BILIM – 2023». – Астана: – 6865 б. - қазақша, орысша, ағылшынша.**

ISBN 978-601-337-871-8

Жинаққа студенттердің, магистранттардың, докторанттардың және жас ғалымдардың жаратылыстану-техникалық және гуманитарлық ғылымдардың өзекті мәселелері бойынша баяндамалары енгізілген.

The proceedings are the papers of students, undergraduates, doctoral students and young researchers on topical issues of natural and technical sciences and humanities.

В сборник вошли доклады студентов, магистрантов, докторантов и молодых ученых по актуальным вопросам естественно-технических и гуманитарных наук.

УДК 001+37
ББК 72+74

ISBN 978-601-337-871-8

**©Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия
ұлттық университеті, 2023**

Интерьердегі барлық жаңа құрылыс материалдары әзірленуде. Олар пайдалануда мызғымас, эстетикалық дизайнға және жанашылдыққа ие. Сол себепті дизайнға қатысы бар сәулет-құрылыс материалдарының құрамын, құрылымын, қасиеттерін және құрылысын білу маңызды

Қолданылған әдебиеттер тізімі

1. Ефимов А.В. «Сәулет ортасының дизайны» Жоғары оқу орындарына арналған оқулық - М.: Сәулет-С., 2006 ж.
2. Журнал современные материалы в дизайне. Ссылка: <https://vid-stroy.ru/vse-o-dizajne/sovremennye-resheniya-i-materialy.html>

ӘОЖ 7.067

ЗАМАНАУИ ИНТЕРЬЕР ДИЗАЙНЫНДАҒЫ СКАНДИНАВИЯЛЫҚ СТИЛЬДІҢ ЕРЕКШЕЛІКТЕРІ

Мешітбай Дәмеш Мұратқызы

Л.Н. Гумилев атындағы ЕҰУ «Дизайн және инженерлік графика» кафедрасының
3 курс студенті, Астана, Қазақстан
Ғылыми жетекшісі – Белесарова Б.Б.

Заманауи дизайнда танымал бірі-скандинавиялық стиль. Ертегідегі скандинавиялық Астаналар мен Солтүстік тыныштықты іздеу үшін біздің отандастарымыздың ағындары Петрдің бір кездері кесіп тастаған терезесіне барып, өздерімен бірге табиғат қана емес, сонымен қатар скандинавиялық сәулет пен скандинавиялық интерьер де әсер қалдырды. Бұл бағытқа тән ерекше жеңілдік, лаконизм, әсем қарапайымдылық пен кескіндеме ұзақ уақыт бойы бүкіл әлем дизайнерлерінің жүрегі мен санасын жаулап алды. Скандинавия стилінің басқа өзекті бағыттардан басты артықшылығы ерекше икемділік болды, өйткені оны шағын қалалық пәтерді безендіру үшін де, үлкен жеке және қоғамдық нысандарды ұйымдастыруда да қолдануға болады. Скандинавиялық стильдегі үйдің негізгі ерекшеліктері-минимализм, табиғатқа жақындық, қолданбалы өнерге назар аудару, қарапайымдылық пен тұрақтылық. Пішіндер тұрғысынан дизайндағы скандинавиялық стиль Солтүстік Еуропаның үнсіз тұрғындарын қайталайды, ұстамдылық, түзу және қарапайым.[1]

Скандинавиялық стиль XVIII ғасырда Швеция королі Густав III кезінде қалыптаса бастады. Осы уақытқа дейін Солтүстік Еуропа елдерінің тұрғындары барокко, рококо және классицизм билік еткен Франция, Италия, Англияның сән үрдістерін көшіріп, үйлерді жабдықтады. Бірақ сонымен бірге скандинавтар үйлерінің дизайнына әдеттегі Солтүстік ноталарды қосты. Патша табиғи ақ жарық пен табиғи ағаш әрлеудің пайдасына пафос пен сән-салтанаттан бас тартып, қарапайым, жылы және үйде ерекше Солтүстік стилін жасады. Бұл тенденцияны басқа Скандинавия елдері қолдады. «Густавиялық стиль» XIX ғасырдың соңына дейін Солтүстік Еуропа елдерінде танымал болып, скандинавиялық заманауи стильдің ізашары болды.

Стильді дамытудың жаңа кезеңі XIX ғасырдың 80-жылдарына келеді. Дизайнерлер интерьерді Функционалды және қысқа етуге деген ұмтылысты басшылыққа ала отырып, стильге заманауи ерекшеліктер бере бастады. Скандинавиялық дизайнның артықшылықтары 1930 жылы Стокгольмде халықаралық көрмеде бүкіл әлемге көрсетілді, ал «скандинавиялық дизайн» терминінің өзі арнайы және танымал әдебиеттерде сәл кейінірек, 1950 жылы, АҚШ пен Канадада өткен дизайнерлік көрмелерден кейін пайда болды.

Скандинавиялық стиль — соңғы онжылдықта интерьер дизайнında сөзсіз сүйікті. Біз оны минимализмі мен қарапайымдылығы үшін жақсы көреміз. Бірақ бүгінде жарқын және сәнді реңктер сәнге еніп жатыр және сканди өзінің танымалдылығының шыңына жеткен

сияқты көрінуі мүмкін. Олай емес. Скандинавиялық стиль басқа бағыттармен бірігіп, жайлы және үйлесімді кеңістік жасай отырып, сән метаморфозына оңай бейімделеді [2].

Сур.1 Заманауи скандинавиялық стильдегі жатын бөлме

Дизайнерлер үшін басты Шабыт, әрине, табиғат — табиғи ландшафттардың түстерінің керемет үйлесімі, қаттылық пен икемділікті, табиғи материалдарды және пейзаждардың шексіз сұлулығын біріктіретін жеңіл ағаш. Бұл бүкіл дүниетанымдық жүйе, ол очаровательно және шабыттандырады, үйде эргономикалық жайлылық жасайды, барлық қажетті тұрмыстық құралдармен ұзақ қысты барынша жайлылықпен өткізуге болады.

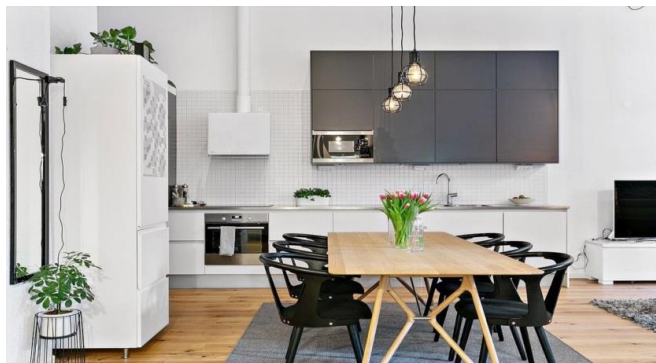

Сур.2 Қазіргі скандинавиялық стильдегі қонақ бөлме

Мұндай интерьердің негізгі түстері — ақ, көк, ақшыл, кәріптас, ашық жасыл, сонымен қатар табиғаттан алынған табиғи түстер-бежевый, қоңыр, терракота. Интерьердің жалпы түсі ашық, жылы реңктері көп: сары, сүтті ақ, ӘК. Бұл терезенің сыртында шуақты күн сезімін тудыратын түстер. Бұл еуропа континентінің солтүстік елдеріне жетіспейді. Скандинавиялық стильдегі интерьерлердің қарапайымдылығының артында ұтымдылық пен функционалдылық жатыр — мұнда қосымша бөлшектер, тіпті декор элементтері де көзге түспейді және назар аудармайды. Табиғи ағаштан жасалған жиһаздардың барлығы дерлік. Материалдарда көбінесе ашық түсті қатты ағаштарға артықшылық беріледі, сәл аз — қарағай, шырша. Көбінесе ол жай лакпен немесе дақпен жабылып, өңделмеген ағаш сезімін қалдырады. Айтпақшы, норвегиялықтар үйде де ағаштан жасағанды жөн көреді. Табиғилық - бұл скандинавиялық стиль мен оған жақын басқа рухтардың арасындағы маңызды айырмашылық (мысалы, стиль минимализм). Жиһаз берік, қатты, бірақ массивті емес, бірақ жеңіл емес. Ағаштан басқа, скандинавиялықтар басқа «жылы» материалдарды кеңінен қолданады: былғары, ратин, жүн, мақта және қаптауға арналған зығыр.[3]

Скандинавиялық интерьердің айрықша ерекшелігі-әйнектің үлкен аймағына байланысты жасалған ең ашық кеңістіктер. Бұл үйдің шекаралары ериді және интерьер сыртқа тегіс шығады деген елес тудырады. Швецияның барлық дерлік интерьерлерінде сіз ағаш терезе жақтауларын және жеңіл ағаштан жасалған тақтай едендерді байқай аласыз. Кейде скандинавиялық интерьерде ас үйде немесе бөлменің бұрышында кездейсоқ қалдырылғандай тас элементтер немесе кірпіш қабырғаның сынықтары болады. Бірақ

скандинавиялық дизайн тек ағаш пен тасқа бай емес. Шыны элементтер, шойын соғу, өрілген креслолар мен абажурлар, жарқын пластикалық орындықтар — мұның бәрін қазіргі скандинавиялық пәтерден көруге болады.

Сур. 4 Заманауи скандинавиялық стильдегі ас үй

Жалпы скандинавиялық дизайнның функционалистік мәніне қарамастан, оның кейбір ішкі этномәдениеттерін ерекшелейтін ерекше бірегейлікті атап өтуге болмайды. Исландия өзінің Климаттық қарама-қайшылықтарымен және табиғи түстердің ессіз мөлшерімен таң қалдырады-мұздатылған атқылаған лавадан шексіз мұздық кеңістікке дейін. Исландияны мекендеген викингтер мен кельттердің сәндік өнері Исландиялықтардың дәстүрлерінің негізінде жатыр. Норвегия үшін үйлерді табиғи, геометриялық, жануарлар мен өсімдік мотивтерін пайдаланып оюлармен безендіру әдеттегідей. Швеция мұрасына қызыл және ақ немесе қызыл және жасыл түстердің қарама-қарсы үйлесімі, жиһаздың аз мөлшерімен үйлеседі. Ағаш панельдермен жабылған бөлмелердің қабырғалары әдетте ақ немесе жасыл түске боялған, ал параметрде қызыл түсті элементтер міндетті түрде қолданылады. [4]

Скандинавиялық стильге тән ұстамдылық белгілі бір қатаңдық пен салқындық ретінде қабылдануы мүмкін, бірақ жайлы толықтырулар қоршаған ортаны жылы және жанды етеді. Скандинавиялық стильдегі интерьерлерде ең аз декор бар, олар мүмкіндігінше Функционалды және қарапайым. Табиғи ашық түстер, табиғатқа жақындық, кең бөлмелер және көп жарық. Скандинавиялық стильдегі заманауи интерьерлер эклектикалық болып табылады және табиғи материалдар мен қарапайым пішіндерді ең озық технологиялар мен дизайнмен үйлесімді түрде біріктіреді. Интерьерлер табиғи, стильді қарапайымдылықпен, балғындықпен және бөлме кеңістігінің әр метрін тиімді пайдаланумен толтырылған.[5]

Қолданылған әдебиеттер тізімі

1. Малич К. А. Алтын ұрпақ. Фин сәулеті мен дизайнындағы Модернизм. - Санкт-Петербург.: Мемлекеттік Эрмитаж Баспасы, 2015. - 304 с.
2. Жаңа скандинавиялық дизайн бассейндері. -: te Neues, 2014. - 400 с.
3. Скандинавия стилінің минимализмі мен сәнділігі // Novate. URL: <http://www.novate.ru/blogs/210615/31807/>
4. Скандинавиялық стильдегі интерьер дизайнының ерекшеліктері // Архивности. URL: http://www.arhinovosti.ru/2014/09/11/osobennos_dizajna-interov-v-skandinavskom-stile/ (күні өтініштер: 16.05.2017).
5. Интерьердегі скандинавиялық стиль қандай жақсы // Архивности. URL: <http://www.arhinovosti.ru/2015/02/18/chem-khorosh-skandinavski-i-stil-v-interere-5-dovodov-v-polzu-stilnoj-j-universalnosti/>